

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-859
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: D.243/8/2022.

A tanács tagjai: Dr. Peleskey Viktória közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Bankóné Nagy Helga közbeszerzési biztos, Dr. Hodnik Ákos közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Közbeszerzési Hatóság Elnöke
(Budapest, Riadó u. 5.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Dr. Szeiffert Gabriella felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó
(Budapest, Riadó u. 5.)

Az ajánlatkérő: Balatonhenye Község Önkormányzata
(Balatonhenye, Kossuth utca 54.)

Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Sztankó - Molnár Kármén ügyvéd

A beszerzés tárgya, értéke: „Építési beruházás ” 231.996.957.-Ft (EKR001568402021)

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 76. § (7) bekezdésre tekintettel a Kbt. 76. § (6) bekezdés a) és d) pontját.

A Döntőbizottság az ajánlatkérőt 500.000.-Ft, azaz ötszázezer forint bírság megfizetésére kötelezi.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

INDOKOLÁS

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a Magyar Falu Programhoz kapcsolódó közösségi terek kialakításához szükséges előirányzat-átcsoportosításról szóló 1886/2020. (XII. 7.) Korm. határozat alapján „a Balatonhenye, belterület 54 helyrajzi szám alatti kultúrház Balatonhenye Község Önkormányzata általi felújításával és bővítésével” célú támogatást kapott költségvetési forrásból. A határozat 1. sz. melléklete szerint a helyi önkormányzatok támogatásai között az ajánlatkérő a Kultúrház felújítása és bővítése Balatonhenye községben kiemelt előirányzatra 150.279.000.-Ft költségvetési forrást kapott. A tárgyi beruházás támogatási és saját forrásból kerül finanszírozásra.

2. Az ajánlatkérő a Kbt. harmadik rész – a Kbt. 115. § – szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított a bevezető részben megjelölt „Építési beruházás” tárgyában 2022. március 21. napján. Az eljárás lefolytatására az Elektronikus Közbeszerzési Rendszerben (a továbbiakban: EKR) került sor, a közbeszerzési eljárás azonosítószáma: EKR001568402021.

3. A felhívás releváns részei az alábbiak voltak:

A felhívás II.1.4), és II.2.4) pontja szerint a közbeszerzés mennyisége:

„Balatonhenye Önkormányzat Kultúrház felújítása, bővítése tárgyú építési beruházás”-hoz kapcsolódó kivitelezésre irányuló tevékenység az alábbiak szerint:

Alapmennyiség:

- Bontási munkák (ezekből a műszaki leírásban megjelölt bontási munkákat az Önkormányzat végezteti el.)
- Vakolatleverés 287 m²
- Új VB földem 236 m², lépcső és koszorúk készítése 5,73 m³
- A tervek szerinti bővítmény alapjának, 12,16 m³ falazott szerkezeteinek 47,7 m² és földémszerkezetének 16,9 m³ elkészítése
- Új tetőszerkezet 302,98 m², fedés 302,98 m² és bádogozási munkák készítése 32,6 fm
- A terveken szereplő gépészeti (víz, csatorna, fűtés-hűtés) gépészeti alapszerelésének elkészítése.
- Villámhárító elkészítése 130 fm földeléssel
- Új padlószigetelés 236,73 m², lapos tető szigetelése 67,72 m² és teljes rétegrend kialakítása, magastető szigetelésének elkészítése 246,98 m²

Opció mennyiség:

- A belső befejező munkák, Multipor hőszigetelés készítése 270,61 m²
- Belső burkolások 259 m² padlóburkolat, villanszerelések 1600 fm vezetékkel
- A terveken szereplő gépészeti (víz, csatorna, fűtés-hűtés) gépészeti munkái
- Belső felületképzések 925 m² glettelés 248 m² diszperziós festés és 311 m² szilikátfestés, lakatos szerkezetek, asztalos szerkezetek, egyedi nyílászárószerkezetek elhelyezése
- Külső parkoló elkészítése 104 m² térkő és 28 m² gyeprács”

Az ajánlatkérő az opció gyakorlásának a feltételeit, és annak műszaki tartalmát is meghatározta.

A felhívás II.1.5) és II.2.7) pontja szerint a közbeszerzési szerződés időtartama 2022.05.02. - 2022.12.31. időszak. A szerződés nem meghosszabbítható.

5. Az ajánlatkérő a felhívás II.2.5) pontjában meghatározta az értékelési szempontokat.

Minőségi szempont: Igen

Megnevezés

Referencia (darabszám)

Súlyszám / Jelentőség 15

Többletjótállás időtartama (hónap) Súlyszám / Jelentőség (min. 0 hónap, max. 12 hónap) 15

Ár szempont: Igen

Megnevezés

Ajánlati ár (nettó HUF)(alap+opciós menny.összege) Súlyszám / Jelentőség 70

A hirdetmény II.2.9) pontja szerint „az értékelés során adható pontszámok alsó és felső határát valamint az értékelés módszerét AK a felhívás V. szakaszának 2) pontjában és a közbeszerzési dokumentumok Tájékoztatóban adja meg részletesen.”

Az ajánlattételi felhívás V.2) pontja a következőket tartalmazta az értékelési szempont kapcsán:

2) Referencia

Az értékelés alapja, hogy az ajánlattevő rendelkezik-e az ajánlattételi felhívás megküldésének napjától visszafelé számított öt év alatt befejezett, de legfeljebb nyolc éven belül megkezdett, sikeres átadás-átvétellel lezárt referenciával, amelynek során épület került megépítésre vagy felújításra és a referenciamunka tartalmazza legalább a következő munkarészeket:

bontási munkákat, amelyek felülete elérte legalább a 400 m²-t, és

tetőfedési munkákat, amelyek felülete elérte legalább a 200 m²-t, és

szigetelési munkákat, amelyek felülete elérte legalább a 600 m²-t.

A jelen értékelési szempont keretében tett megajánlások abszolút módszerrel, pontozással kerülnek értékelésre az alábbiak szerint:

Ajánlattevő nem rendelkezik az előírt referenciával 0 pont

Ajánlattevő legalább 1 (egy) darab előírt referenciával rendelkezik 5 pont

Ajánlattevő legalább 2 (kettő) darab előírt referenciával rendelkezik 10 pont

Ajánlattevő 3 (három) vagy annál több darab előírt referenciával rendelkezik 15 pont”

A felhívás IV.2.1) pontja szerint az ajánlattételi határidő az ajánlattételi határidő 2022. április 8. napja volt.

4. Az ajánlatkérő dokumentációt is készített. A Tájékoztató rögzítette:

„6. AZ AJÁNLATOK ÉRTÉKELÉSE A legjobb ár-érték arányt megjelenítő ajánlat értékelési részszerzőpontjai, súlyszámok, valamint az adható, illetve szerzhető pontszámok alsó és felső határa: Részszerzőpont Az ajánlatok részszerzőpontok szerinti tartalmi eleminek értékelése során adható pontszám alsó és felső határa Súlyszám Szerzhető pontszám

1. Ajánlati ár (nettó HUF) (1.1. és 1.2. összege) 0-15 70 0-1050 1.1. Alapmennyiség ajánlati ára (nettó HUF) 0-15 65 0-975 1.2. Opció ajánlati ára (nettó HUF) 0-15 5 0-75 2. Referencia (darabszám) 0-15 15 0-225

3. Többletjótállás időtartama (hónap) (min. 0 hónap, max. 12 hónap) 0-15 15 0-225

Elérhető pontszám alsó és felső határa 0-1500

A módszer mely alapján ajánlatkérő megadja a ponthatárok közötti pontszámot:

Ajánlatkérő az ajánlattételi felhívásban meghatározott feltételeknek megfelelő ajánlatokat a legjobb ár-érték arányt megjelenítő (legmagasabb pontszámú) ajánlat értékelési szempontja alapján értékeli. Az egyes részszerzőpontok vonatkozásában elért pontszámok az alábbi módszer szerint, a kerekítés általános szabályai szerint, egy tizedesjeggyel kerülnek kiszámításra. A részszerzőpontok vonatkozásában elért pontszámok a fenti táblázatban megadott

súlyszámmal kerülnek megszorzásra, a szorzás értékeit ajánlatkérő összeadja, így kerül megállapításra az ajánlat pontszáma.” (...)

„2) Referencia

Az értékelés alapja, hogy az ajánlattevő rendelkezik-e az ajánlattételi felhívás megküldésének napjától visszafelé számított öt év alatt befejezett, de legfeljebb nyolc éven belül megkezdett, sikeres átadás-átvétellel lezárt referenciával, amelynek során épület került megépítésre vagy felújításra és a referenciamunka tartalmazza legalább a következő munkarészeket:

- bontási munkákat, amelyek felülete elérte legalább a 400 m²-t, és
- tetőfedési munkákat, amelyek felülete elérte legalább a 200 m² -t, és
- szigetelési munkákat, amelyek felülete elérte legalább a 600 m²-t.

A jelen értékelési szempont keretében tett megajánlások abszolút módszerrel, pontozással kerülnek értékelésre az alábbiak szerint: Ajánlattevő nem rendelkezik az előírt referenciával 0 pont Ajánlattevő legalább 1 (egy) darab előírt referenciával rendelkezik 5 pont Ajánlattevő legalább 2 (kettő) darab előírt referenciával rendelkezik 10 pont Ajánlattevő 3 (három) vagy annál több darab előírt referenciával rendelkezik 15 pont

A jelen értékelési szempont keretében tett megajánlás alátámasztásaként ajánlattevőnek referencia nyilatkozatot szükséges csatolnia, melynek tartalmaznia kell legalább az alábbiakat:

- a) a szerződést kötő másik fél megnevezését, székhelyét
- b) az építési beruházás tárgyát (olyan részletességgel, hogy abból megállapítható legyen a referencia előírásnak való megfelelés, azaz az, hogy a bemutatott referenciamunka keretében épület került megépítésre vagy felújításra és a referenciamunka tartalmazza legalább a következő munkarészeket: – bontási munkákat, amelyek felülete elérte legalább a 400 m² -t, és – tetőfedési munkákat, amelyek felülete elérte legalább a 200 m²-t, és – szigetelési munkákat, amelyek felülete elérte legalább a 600 m² -t.
- c) a teljesítés idejét (kezdő és befejező időpontját) legalább év, hónap és nap megjelölésével, valamint
- d) a teljesítés helyét, és
- e) nyilatkozatot arról, hogy a teljesítés az előírásoknak és a szerződésnek megfelelően történt-e.”

5. Kiegészítő tájékoztatásnyújtás, közbeszerzési dokumentumok módosítása, előzetes vitarendezés nem történt.

6. Az ajánlattételi felhívásban előírt határidőig 5 darab ajánlat érkezett. Az ajánlatkérő a bontásnál azt a tájékoztatást adta, hogy jelen eljárás során rendelkezésre álló anyagi fedezet összeg: nettó 106.184.758 HUF.

Három ajánlattevő 3-3 darab referenciáról, egy-egy ajánlattevő 1, illetve 2 referenciáról nyilatkozott ajánlatában.

7. Az ajánlatkérő összegezését 2022. május 24. napján készítette el és tette közzé az EKR-ben. Az eljárásban 3 érvényes ajánlatot nyújtottak be.

8. Az ajánlatok értékelése:

„V.2.2) Az érvényes ajánlatot tevők

Ajánlattevők neve, címe és adószáma, alkalmasságuk indokolása és ajánlatuknak az értékelési szempont szerinti tartalmi eleme(i):

Az ajánlattevő neve:

A súlyszámmal szorzott értékelési pontszámok
ajánlattevőnként:

CT Solar Építőipari Kft.

1233

Szöveges értékelés:

Értékelési részszempont / Értékelésre kerülő adat / Adott pont / Súlyszám / Értékelési pontszám

1. Ajánlati ár (nettó HUF) (1.1. és 1.2. összege) / 249 515 095
 1.1. Alapmennyiség ajánlati ára (nettó HUF) / 109 987 958 / 14,4 / 65 / 936
 1.2. Opció ajánlati ára (nettó HUF) / 139 527 137 / 14,3 / 5 / 72
 Referencia (darabszám) / 0 / 0 / 15 / 0
 Többletjótállás időtartama (hónap) (min. 0 hónap, max. 12 hónap) / 12 / 15 / 15 / 225

ÚJLAKI ÉPÍTŐ Kft.

1285

Szöveges értékelés:

Értékelési részszempont / Értékelésre kerülő adat / Adott pont / Súlyszám / Értékelési pontszám

1. Ajánlati ár (nettó HUF) (1.1. és 1.2. összege) / 275 604 317
 1.1. Alapmennyiség ajánlati ára (nettó HUF) / 121 553 043 / 13 / 65 / 845
 1.2. Opció ajánlati ára (nettó HUF) / 154 051 274 / 12,9 / 5 / 65
 Referencia (darabszám) / 2 / 10 / 15 / 150
 Többletjótállás időtartama (hónap) (min. 0 hónap, max. 12 hónap) / 12 / 15 / 15 / 225

Unitrust Zrt.

1500

Szöveges értékelés:

Értékelési részszempont / Értékelésre kerülő adat / Adott pont / Súlyszám / Értékelési pontszám

1. Ajánlati ár (nettó HUF) (1.1. és 1.2. összege) / 238 310 999
 1.1. Alapmennyiség ajánlati ára (nettó HUF) / 105 412 534 / 15 / 65 / 975
 1.2. Opció ajánlati ára (nettó HUF) / 132 898 465 / 15 / 5 / 75
 Referencia (darabszám) / 3 / 15 / 15 / 225
 Többletjótállás időtartama (hónap) (min. 0 hónap, max. 12 hónap) / 12 / 15 / 15 / 225

Az eljárásban nyertes ajánlattevő az Unitrust Zrt. lett:

- „1. Ajánlati ár (nettó HUF) (1.1. és 1.2. összege): 238 310 999
 1.1. Alapmennyiség ajánlati ára (nettó HUF): 105 412 534
 1.2. Opció ajánlati ára (nettó HUF): 132 898 465”

9. Az ajánlatkérő és az Unitrust Zrt. a vállalkozási szerződést 2022. június 3. napján írták alá.

10. Az ajánlatkérő 2022. június 8. napján készítette el és küldte meg a Hirdetménykezelési és Statisztikai Főosztálya (a továbbiakban: KH HSF) felé az eljárás eredményéről szóló tájékoztatóját.

Az értékelési szempontok a tájékoztatóban a felhívás és dokumentációban rögzítettek szerint kerültek rögzítésre.

A KH HSF hiánypótlási felhívást bocsátott ki ajánlatkérő felé 2022. június 10. napján, melyet az 2022. június 14. napján teljesített.

11. Az eljárás eredményéről szóló tájékoztató a Közbeszerzési Értesítőben 2022. június 16. napján jelent meg KÉ 11997/2022 iktatószám alatt.

A hivatalbóli kezdeményezés

12. A hivatalbóli kezdeményező 2022. június 30. napján előterjesztett hivatalbóli kezdeményezése szerint az ajánlatkérő az ajánlattételi felhívás V.2) pontjában, illetve az eljárás eredményéről szóló tájékoztató II.2.5.) pontjában is megjelenő értékelési szempont előírásával megsértette a Kbt. 76. § (7) bekezdésre tekintettel a Kbt. 76. § (6) bekezdés a) pontját,

valamint a Kbt. 76. § (6) bekezdés d) pontját, mivel az eljárásban az ajánlatkérő nem a szerződés tárgyával összefüggő, hanem múltbéli eseményhez kapcsolódó értékelési szempontot írt elő, illetve olyan szempontot határozott meg értékelési szempontként, amely az alkalmasság igazolása körébe tartozik.

13. A hivatalbóli kezdeményező a jogsértés időpontjaként 2022. március 21. napját, az eljárás megindításának napját, jogsértésről való tudomásszerzésének időpontjaként 2022. június 20. napját, a KH HSF tájékoztatásának időpontját jelölte meg.

14. Kérte, hogy a Döntőbizottság az ajánlatkérő eljárást megindító ajánlattételi felhívását és az eredménytájékoztató hirdetményét vizsgálja meg, és – amennyiben annak feltételei fennállnak – a Kbt. 149. § (1) bekezdésének e) pontjára figyelemmel állapítsa meg a Kbt. 76. § (7) bekezdésre tekintettel a Kbt. 76. § (6) bekezdés a) pontjának, valamint a Kbt. 76. § (6) bekezdés d) pontjának megsértését, és alkalmazza a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján a Kbt. 165. § (3) bekezdés szerinti jogkövetkezményt.

15. A hivatalbóli kezdeményező előadta, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 115. § szerinti nyílt eljárása eredménytájékoztató hirdetményének ellenőrzése során a KH HSF hiánypótlási felhívásában a Kbt. 76. § (6) bekezdés a) és d) pontjára és (7) bekezdésére figyelemmel, valamint a Kbt. 115. § (2) bekezdésére tekintettel kifogásolta, hogy az eredménytájékoztató hirdetmény II.2.5) pont 1. számú értékelési szempontja múltbéli tevékenység bemutatásáról szól.

Az ajánlatkérő hiánypótlási felhívásra adott válasza szerint az előírt értékelési szempont a szerződés tárgyával kapcsolatos. Nyilatkozata alapján azon megfontolásból alkalmazta a „referencia” elnevezésű értékelési alszempontot, hogy érvényesítse az eljárásban a szerződés megfelelő minőségű teljesítésével összefüggő elvárását, mely megfelelő módon értékelhető a múltbéli teljesítések alapján, mivel minél több, a szerződés tárgyának megfelelő referenciával rendelkezik egy gazdasági szereplő, az ajánlatkérő álláspontja szerint annál jobb minőségben tud teljesíteni, így az értékelési szempont jelentős hatással lehet a szerződés teljesítésének színvonalára.

16. A Kbt. 115. § (2) bekezdésével összefüggésben az ajánlatkérő azon választ adta, hogy az eljárásban nem írt elő alkalmassági követelményt, elfogadta azon gazdasági szereplők ajánlatát is, akik nem rendelkeztek referenciával, azonban a szerződés tárgyához kapcsolódó módon értékelte, ha legfeljebb három megfelelő referenciával rendelkezik, amely tehát nem tartozik a többletreferencia értékelési tilalmába.

17. Az ajánlatkérő eljárás eredményéről szóló tájékoztatója II.2.5) pontja értékelési szempontként a „Referencia (darabszám)” kritériumot adta meg 15 pontos súlyszámmal. A hirdetmény II.2.9) pontja szerint „az értékelés során adható pontszámok alsó és felső határát valamint az értékelés módszerét AK a felhívás V. szakaszának 2) pontjában és a közbeszerzési dokumentumok Tájékoztatóban adja meg részletesen.”

18. Az ajánlatkérő a Kbt. 115. §-a szerinti eljárást folytatott le, a nyílt eljárás szabályainak alkalmazásával „Építési beruházás” tárgyban. Az ajánlattételi felhívás V.3) pontja értelmében és az eljárás eredményéről szóló tájékoztató hirdetmény VI.1.1. pontja szerint az ajánlattételi felhívás megküldésének napja 2022. március 21. napja volt. Az ajánlatkérő az eljárásban olyan értékelési szempontot írt elő, amely múltbéli építési beruházásokon végzett munkákhoz kapcsolódik, így nem teljesül a Kbt. 76. § (6) bekezdés a) pontjában szereplő azon követelmény, hogy az értékelési kritériumnak a szerződés tárgyához kell kapcsolódnia, illetve a (7) bekezdésbe foglalt azon elvárás, hogy az odaitélési szempont csak az adott szerződés alapján megvalósítandó építési beruházás valamely életciklusával összefüggésben határozható meg.

19. AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2014. február 26-i 2014/24/EU IRÁNYELVE a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (89)-(92) előírása hangsúlyozza, hogy minden nyertes ajánlatot aszerint kell kiválasztani, hogy az egyes ajánlatkérő szervezetek a felkínáltak közül mit tekintenek a gazdasági szempontból, összességében legmegfelelőbb megoldásnak. Az irányelv kijelenti, hogy kifejezetten rendelkezni kell arról, hogy a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatot a legjobb ár-minőség arány szempontja alapján kell kiválasztani. A legjobb ár-minőség arány értékelésekor az ajánlatkérő szervezeteknek meg kell határozniuk, hogy melyek azok a közbeszerzés tárgyához kapcsolódó gazdasági és minőségi kritériumok, amelyeket e célból alkalmazni fognak. E szempontoknak lehetővé kell tenniük az egyes ajánlatok kínálta teljesítményszintek összehasonlítását a közbeszerzésnek a műszaki leírásban meghatározott tárgya figyelembevételével. Az ajánlatkérő szervezeteket ösztönözni kell az olyan odaítélési szempontok választására, amelyek kiváló minőségű és az igényeiknek a lehető legjobban megfelelő építési beruházások, áruk és szolgáltatások beszerzését teszik lehetővé.

20. Az irányelvi követelményekkel összhangban határozta meg a jogalkotó a Kbt. szabályozási rendszerében a nyertes ajánlattevő kiválasztására vonatkozó rendelkezéseket. Az értékelési szempontok meghatározásának célja nyilvánvalóan az, hogy az ajánlatkérő olyan gazdasági szereplővel kössön szerződést, aki a szerződés céljával összhangban a lehető legmagasabb színvonalú teljesítést tudja nyújtani, tehát az értékelési szempontoknak kifejezetten a szerződés teljesítésével kell közvetlenül kimutatható kapcsolatban állniuk.

21. A hivatalbóli kezdeményező hivatkozott a Döntőbizottság a D.255/12/2021. számú határozatában foglaltakra, mely szerint a referenciák számának értékelési szempontként történő előírását a Kbt. 76. § (6) bekezdés d) pontjába ütközőnek ítélte, tekintettel arra, hogy „A Kbt. 115. § (2) bekezdésének kógens szabálya meghatározza, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 115. §-a szerinti eljárásban nem írhat elő alkalmassági követelményt. A Kbt. e rendelkezése alapján az ajánlatkérő a Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontja alapján alkalmazandó a Kbt. 65. §-a szerinti, a Kbt. 65. § (4) bekezdésében meghatározott külön jogszabály, a közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról szóló 321/2015. (X. 30.) Korm. rendeletnek, az alkalmassági követelményekre, az alkalmasság igazolására vonatkozó jogszabályi rendelkezések hatálya alá tartozó előírást a Kbt. 115. §-a alapján folytatott közbeszerzési eljárásban nem alkalmazhat. A hivatalbóli kezdeményező által a konkrét esetben kifogásolt részszerzőpontot az ajánlatkérő a referenciák számában határozta meg, amely a fenti jogszabályi rendelkezések alapján a műszaki és szakmai alkalmasság igazolása körébe tartozik.”

Az ajánlatkérő észrevétele

22. Az ajánlatkérő kérte a jogsértés hiányának a megállapítását. Álláspontja szerint a legjobb ár-érték arányt megjelenítő értékelési szempontok esetében a Kbt. szerint értékelhető valamely minőségi szempont, amelyeket nem taxatív felsorolásban határoz meg a törvény; a hivatkozott Kbt. 76. § (7) bekezdés alapján az értékelési szempontok akkor tekintendők a szerződés tárgyához kapcsolódónak, ha azok az adott szerződés alapján megvalósítandó építési beruházáshoz bármely módon és azok életciklusának bármely szakaszában kapcsolódnak. A Kbt. 115. § (2) bekezdésének második mondata alapján az ajánlatkérő az eljárásban nem írhat elő alkalmassági követelményt.

A kifogásolt ajánlatkérői előírás, amely szerint a szerződésteljesítésre kihatóan előnyként kerül értékelésre a legfeljebb már három hasonló tárgyú kivitelezés szerződészerű teljesítése ahhoz képest, akinek ilyen nagyságrendű korábbi kivitelezése nem, vagy legfeljebb kettő volt,

jogszerűen volt alkalmazható, figyelemmel arra, hogy a tapasztalat és a gyakorlat a jelenben végzett munkák minőségét emelik.

Az ajánlatkérő a jelen közbeszerzési eljárásban 15-ös súlyszámmal értékelte az ajánlattevők eljárás megindításától visszafelé számított öt év alatt befejezett, de legfeljebb nyolc éven belül megkezdett, sikeres átadás-átvétellel lezárt referenciáit, amelyek során épület került megépítésre vagy felújításra és a referenciamunka tartalmazza legalább a következő munkarészeket:

bontási munkákat, amelyek felülete elérte legalább a 400 m²-t, és
tetőfedési munkákat, amelyek felülete elérte legalább a 200 m²-t, és
szigetelési munkákat, amelyek felülete elérte legalább a 600 m²-t.

Az ajánlatkérő a nyertes ajánlattevő közbeszerzés tárgyával kapcsolatban szerzett referenciáját (nem többletreferenciáját) értékelte, amelyek alátámasztására nyújtották be az egyes referenciaigazolásokot. Az értékelési szempont előírásával az volt az ajánlatkérői cél tehát, hogy az ajánlatkérő olyan gazdasági szereplővel kössön szerződést, aki a szerződés céljával összhangban a lehető legmagasabb színvonalú teljesítést tudja nyújtani, tehát az értékelési szempont kifejezetten a szerződés teljesítésével kerül közvetlenül kimutatható kapcsolatba.

Az ajánlattevő korábbi referenciája (tapasztalata) jobb minőségű kivitelezést feltételez a jelenben és a jövőben is, így az ajánlatkérő álláspontja szerint a fenti értékelési szempont a Kbt. 76. § (7) bekezdése alapján a szerződés konkrét tárgyához kapcsolódik. Emellett a Kbt. 76. § (3) bekezdés a) pontja kifejezetten rögzíti, hogy értékelhető a „minőség”. A teljesítés minőségét érdemben befolyásolja az ajánlattevő tapasztalata, melyet kifejezetten a referencia munkákon keresztül lehet vizsgálni. A fentiekre tekintettel ajánlatkérő jogszerűen járt el az ajánlattevők bemutatott referenciáinak minőségi értékelési szempontként történő előírásával.

A Kbt. előírásai szerint a szakemberek többlettapasztalata figyelembe vehető értékelési szempontként, illetve az ajánlatban organizációs terv kidolgozottsága is értékelhető. Az ajánlatkérő ezek analógiájára állította, hogy kivitelezési szerződésnél az ajánlattevő tapasztalata ezt a kettőt ötvözi egy objektív szempontrendszer szerint. Az ajánlatkérő álláspontja szerint, amennyiben egy ajánlattevő már legalább egyszer szerződészerűen teljesített komplex kivitelezési munkákat, tapasztalattal bír az organizáció terén, a szükséges szakágakra megfelelő ismerete van az igénybevehető, akár szervezeten kívüli szakemberekről, ezáltal a korábbi teljesítés során szerzett tapasztalat a jelen szerződés teljesítésére is kihat.

23. Az ajánlatkérő a Kbt. 115. § (2) bekezdése alapján a közbeszerzési eljárásban nem írt elő alkalmassági követelményt, ajánlatkérő azon megfontolásból alkalmazta a „referencia” értékelési szempontot, hogy a gazdasági szereplő minél több, a szerződés tárgyának megfelelő referenciával rendelkezik, annál jobb minőségben tud teljesíteni, azaz jelentős hatással lehet a szerződés teljesítésének színvonalára; nyilvánvalóan jobban teljesít egy gyakorlott gazdasági szereplő, mint amely most kezdi tevékenységét, ajánlatkérő ezt a körülményt kívánta értékelni; ezen körülményhez pedig egyértelműen nem kapcsolódik alkalmassági előírás.

A fentiekre figyelemmel elkülönítésre került egymástól az alkalmassági és értékelési követelményrendszer, az értékelésre kerülő referencia útján figyelembe vett tapasztalat, gyakorlat az a körülmény, amely a gazdasági szereplő teljesítésének minőségét emeli, ezt kívánta ajánlatkérő az értékelés keretében figyelembe venni. A referencia darabszáma, mint ajánlati elem a legkönnyebben számszerűsíthető, hiszen itt a szerzett nominális értékeket lehet összevetni egymással, ugyanakkor ajánlatkérő meghatározott egy legkedvezőbb mértéket is (három teljesítés), amely felett már nincs különbség a referenciák szerződés teljesítésének színvonalára gyakorolt hatásában.

Az ajánlatkérő a jelen eljárásban tehát nem fogalmazott meg alkalmassági követelményt és elfogadta azon gazdasági szereplők ajánlatát is, akik nem rendelkeztek referenciával, azonban

a szerződés tárgyához kapcsolódó módon értékelte, ha legfeljebb három megfelelő referenciával rendelkezik, amely tehát nem tartozik a többletreferencia értékelési tilalmába.

24. Az ajánlatkérő eljárása során többlet referenciát nem értékelt, csak referenciát, ezért jogszerűnek tartja eljárását. Az ajánlatkérő a Kbt. 76. § (3) bekezdés szerinti legjobb ár-érték arányt megjelenítő szempontrendszerrel összhangban állónak tartja, hogy az elmúlt öt évben befejezett, sikeres átadás-átvétellel lezárt teljesítések a gazdasági szereplő munkavégzésének színvonaláról és más – nem taxatív felsorolásban szereplő – értékelésbe vonható tulajdonságairól tanúskodjanak.

25. Kérte továbbá, hogy amennyiben a Döntőbizottság bírságot szab ki vegye figyelembe, az ajánlatkérő javára azt a körülményt, hogy a sérelmezett értékelési szempontnak a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre befolyása nem volt, a verseny biztosításra került; és a kifogásolt értékelési szempont figyelmen kívül hagyása esetén is ugyanazon ajánlattevő ajánlata minősült volna a legjobb ár-érték arányt megjelenítő ajánlatnak annak ellenére, hogy az ajánlattevők eltérő megajánlásokat tettek.

Kérte továbbá azt is figyelembe venni a bírság kiszabása során, hogy az érintett közbeszerzés támogatásból valósul meg, ezért a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat, továbbá az ajánlatkérő javára kérjük értékelni a közbeszerzés nemzeti értékhatárt elérő értékét, a közbeszerzés tárgyát, az ajánlatkérő az eljárást segítő együttműködő magatartását és azt, hogy az esetlegesen megállapításra kerülő jogsértés nem szándékos.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

26. Az ajánlatkérő a Kbt. Harmadik Rész 115. §-a szerinti nyílt eljárását 2022. március 21-én indította meg, melyre tekintettel a Döntőbizottság az e napon hatályos anyagi jogszabályi rendelkezések alapján folytatta le a vizsgálatot.

27. A Döntőbizottság a kezdeményezés alapján az érdemi vizsgálatot lefolytatta, és az alábbi indokokra tekintettel megállapította az ajánlatkérővel szemben a Kbt. 76. § (7) bekezdésre tekintettel a Kbt. 76. § (6) bekezdés a) és d) pontjának megsértését.

28. Releváns jogszabályi rendelkezések:

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2014. február 26-i 2014/24/EU IRÁNYELVE a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről kimondja, hogy

(89) az odaítélési szempontok fogalma ezen irányelv központi elemét képezi. Ezért a rá vonatkozó rendelkezéseket a lehető legegyszerűbb és legegyszerűbb módon kell megfogalmazni. Ez a „gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat” kifejezés fő koncepcióként való használatával érhető el, hiszen végső soron minden nyertes ajánlatot aszerint kell kiválasztani, hogy az egyes ajánlatkérő szervek a felkínáltak közül mit tekintenek a gazdasági szempontból, összességében legmegfelelőbb megoldásnak. A 2004/17/EK és a 2004/18/EK irányelvből „gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat” néven ismert odaítélési szemponttal való összetévesztését elkerülendő, e fogalom megnevezésére más kifejezést, a „legjobb ár-minőség arány”-t célszerű alkalmazni. Ezt következőképpen az említett irányelvekkel kapcsolatos, vonatkozó ítélkezési gyakorlattal összhangban kell értelmezni, kivéve, ha ezen irányelv ettől egyértelműen jelentősen eltérő megoldást tartalmaz.

(90) A szerződéseket olyan objektív szempontok alapján kell odaítélni, amelyek biztosítják az átláthatóságot, a megkülönböztetés-mentességet és az egyenlő bánásmód elvének a betartását ezzel garantálva az ajánlatok értékének egymással való objektív összehasonlítását annak meghatározása céljából, hogy – a valódi verseny feltételei mellett – melyik a gazdaságilag

legelőnyösebb ajánlat. Kifejezetten rendelkezni kell arról, hogy a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatot a legjobb ár-minőség arány szempontja alapján kell kiválasztani, amely szempontnak mindig magában kell foglalnia egy ár- vagy költségelemet. Hasonlóképpen egyértelművé kell tenni, hogy a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat ezen értékelése elvégezhető kizárólag az ár- vagy a költséghatékonyság alapján is. Emlékeztetni kell továbbá arra, hogy az ajánlatkérő szervek műszaki leírások vagy szerződésteljesítési feltételek alkalmazásával szabadon határozhatnak meg megfelelő minőségi standardokat. Annak elősegítése érdekében, hogy a közbeszerzés során fokozottan előtérbe kerüljön a minőség, a tagállamok számára engedélyezni kell, hogy – amennyiben ezt megfelelőnek tartják – a „gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat” kiválasztása céljából megtiltsák, vagy korlátozzák a kizárólag az ár vagy a költség értékelésén alapuló elbírálást. Annak érdekében, hogy a szerződések odaítélése során érvényesüljön az egyenlő bánásmód elve, az ajánlatkérő szervezetet kötelezni kell arra, hogy biztosítsák az ahhoz szükséges átláthatóságot, hogy valamennyi ajánlattevő ésszerűen tájékozódhasson a szerződés odaítélése során alkalmazott szempontokról és szabályokról. Az ajánlatkérő szervezetet ezért kötelezni kell arra, hogy megadják az odaítélési szempontokat és az egyes szempontokhoz rendelt relatív súlyozást. Mindazonáltal az ajánlatkérő szervek részére – kellően indokolt esetben, amelyre magyarázatot kell tudniuk adni – engedélyezni kell, hogy ne tüntessék fel az értékelési szempontok súlyozását, amennyiben a súlyozás, különösen a szerződés összetettsége miatt, nem állapítható meg előre. Ilyen esetekben a szempontokat csökkenő fontossági sorrendben kell megadniuk.

(92) A legjobb ár-minőség arány értékelésekor az ajánlatkérő szervezetnek meg kell határozniuk, hogy melyek azok a közbeszerzés tárgyához kapcsolódó gazdasági és minőségi kritériumok, amelyeket e célból alkalmazni fognak. E szempontoknak tehát lehetővé kell tenniük az egyes ajánlatok kínálta teljesítményszintek összehasonlítását a közbeszerzésnek a műszaki leírásban meghatározott tárgya figyelembevételével. A legjobb ár-minőség aránnyal összefüggésben ez az irányelv tartalmazza a lehetséges odaítélési szempontok nem teljes körű, de többek között környezetvédelmi és szociális szempontokat is tartalmazó felsorolását. Az ajánlatkérő szervezetet ösztönözni kell az olyan odaítélési szempontok választására, amelyek kiváló minőségű és az igényeiknek a lehető legjobban megfelelő építési beruházások, áruk és szolgáltatások beszerzését teszik lehetővé.

A Kbt. 112. § (1) bekezdése értelmében az ajánlatkérő az e rész hatálya alá tartozó közbeszerzés megvalósításakor választása szerint

b) e törvény Második Részében meghatározott szabályok szerint jár el a 114-116. §-ban foglalt eltérésekkel.

A Kbt. 115. § (1) bekezdés szerint ha az építési beruházás becsült értéke nem éri el a háromszázmillió forintot, az ajánlatkérő - választása szerint - a közbeszerzési eljárást lefolytathatja a nyílt vagy a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás nemzeti eljárásrendben irányadó szabályainak a jelen §-ban foglalt eltérésekkel történő alkalmazásával is, kivéve ha a beszerzés részben vagy egészben európai uniós alapokból finanszírozott. Az ajánlatkérő akkor alkalmazhatja az e § szerinti eljárást, ha a tisztességes verseny biztosításához e törvény által megkövetelt, megfelelő számú teljesítésre képes gazdasági szereplőről van tudomása. Az ajánlatkérő az e bekezdés szerinti értékhatárt el nem érő értékű beszerzését is megvalósíthatja a 112. § (1) bekezdés a) pontja szerint hirdetménnyel, vagy a 112. § (1) bekezdés b) pontja szerinti szabályoknak megfelelően hirdetménnyel meghirdetett közbeszerzési eljárás útján. A nyílt eljárás szabályainak alkalmazása esetén a (2)-(4) és (6)-(7) bekezdésben foglaltak, a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás szabályainak alkalmazása esetén az (5)-(7) bekezdésben foglaltak szerint kell eljárni.

A Kbt. 115. (2) bekezdés eszerint az ajánlatkérő köteles biztosítani a versenyt, és az eljárást megindító felhívás közzététele helyett legalább öt gazdasági szereplőnek egyidejűleg, közvetlenül írásban ajánlattételi felhívást küldeni. Az ajánlatkérő az eljárásban nem írhat elő

alkalmassági követelményt. Az ajánlatkérő csak a teljesítésre képes, szakmailag megbízható gazdasági szereplőknek küldhet ajánlattételi felhívást. Az ajánlattételre felhívandó gazdasági szereplők kiválasztásakor diszkriminációmentesen, az egyenlő bánásmód elvének megfelelően és lehetőség szerint a mikro-, kis- vagy középvállalkozások részvételét biztosítva kell eljárni. Az ajánlatkérő a különböző eljárásokban ajánlattételre felhívni kívánt gazdasági szereplők személyét lehetőség szerint változtatja. A 80. § (5) bekezdésében előírt tíz napos időtartam helyett öt napos időtartam alkalmazandó.

A Kbt. 76. § (6) bekezdése értelmében, az értékelési szempontoknak az alábbi követelményeknek kell megfelelniük:

a) a szerződés tárgyához kell kapcsolódniuk;

d) az értékelési szempontok körében nem értékelhető az ajánlattevő szerződés teljesítéséhez szükséges alkalmassága. A (3) bekezdés b) pontjában foglaltak értékelése esetén, ha az eljárásban e körülményekhez alkalmassági feltétel is kapcsolódik, egyértelműen el kell különíteni, hogy mely feltételek képezik a teljesítéshez minimálisan szükséges elvárást (alkalmassági követelmény), és melyek jelentik ezen felül az értékeléskor figyelembe vett tényezőket.

(7) A (6) bekezdés a) pontjának megfelelően az értékelési szempontok akkor tekintendők a szerződés tárgyához kapcsolódónak, ha azok az adott szerződés alapján megvalósítandó építési beruházáshoz, szállítandó áruhoz vagy nyújtandó szolgáltatáshoz bármely módon és azok életciklusának bármely szakaszában kapcsolódnak, ideértve azokat a tényezőket is, amelyek

a) az adott építési beruházás, áru vagy szolgáltatás előállítás, nyújtása vagy a vele való kereskedés konkrét folyamatához kapcsolódnak; vagy

b) az adott építési beruházás, áru vagy szolgáltatás életciklusának valamely másik szakaszában megvalósuló valamely folyamathoz kapcsolódnak;

még akkor is, ha ezek érdemben nem határozzák meg az építési beruházás, áru vagy szolgáltatás végeredményének tulajdonságait.

29. A közbeszerzési eljárásban kiemelkedő és egyben garanciális jelentőségű az ajánlatok bírálati szempontrendszerének a meghatározása. Az ajánlatkérő - fő szabály szerint - az ajánlattevők alkalmasságának és az ajánlatok érvényességi vizsgálatát követően az ajánlati felhívásban meghatározott szempontrendszer szerint köteles az érvényes ajánlatokat értékelni. A bírálati szempont alapján kerül kiválasztásra az érvényes ajánlattevők közül a közbeszerzési eljárás nyertese, aki jogosulttá válik az eljárást lezáró szerződés megkötésére. A közbeszerzési eljárás eredménye a bírálati szempont alapján dől el, ezért köteles azt az ajánlatkérő a nyilvánosan közzétett felhívásában előre meghatározni. Az ajánlatkérő kizárólag a Kbt. szabta kötelező jogi keretek között határozhatja meg bírálati szempontrendszerét.

30. A 2014/24/EU irányelv idézett előírása hangsúlyozza, hogy minden nyertes ajánlatot a szerint kell kiválasztani, hogy az egyes ajánlatkérő szervek a felkínáltak közül mit tekintenek a gazdasági szempontból, összességében legmegfelelőbb megoldásnak. Az irányelv kijelenti, hogy kifejezetten rendelkezni kell arról, hogy a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatot a legjobb ár-minőség arány szempontja alapján kell kiválasztani. A legjobb ár-minőség arány értékelésekor az ajánlatkérő szerveknek meg kell határozniuk, hogy melyek azok a közbeszerzés tárgyához kapcsolódó gazdasági és minőségi kritériumok, amelyeket e célból alkalmazni fognak. E szempontoknak lehetővé kell tenniük az egyes ajánlatok kínálta teljesítményszintek összehasonlítását a közbeszerzésnek a műszaki leírásban meghatározott tárgya figyelembevételével. Az ajánlatkérő szerveket ösztönözni kell az olyan odaítélési szempontok választására, amelyek kiváló minőségű és az igényeiknek a lehető legjobban megfelelő építési beruházások, áruk és szolgáltatások beszerzését teszik lehetővé. Az irányelvi követelményekkel összhangban határozta meg a jogalkotó a Kbt. szabályozási rendszerében a nyertes ajánlattevő kiválasztására vonatkozó rendelkezéseket. Az értékelési szempontok meghatározásának célja nyilvánvalóan az, hogy az ajánlatkérő olyan gazdasági szereplővel

kössön szerződést, aki a szerződés céljával összhangban a lehető legmagasabb színvonalú teljesítést tudja nyújtani, tehát az értékelési szempontoknak kifejezetten a szerződés teljesítésével kell közvetlenül kimutatható kapcsolatban állniuk.

31. A Döntőbizottság az ajánlatkérő előírásait a fenti jogszabályi rendelkezések tükrében vizsgálta meg.

Az ajánlatkérő a felhívás II.2.5) pontjában meghatározta az értékelési szempontokat. Minőségi szempont: Igen

Megnevezés

Referencia (darabszám)

Súlyszám / Jelentőség 15

A hirdetmény II.2.9) pontja szerint „az értékelés során adható pontszámok alsó és felső határát valamint az értékelés módszerét AK a felhívás V. szakaszának 2) pontjában és a közbeszerzési dokumentumok Tájékoztatóban adja meg részletesen.”

Az ajánlattételi felhívás V.2) pontja a következőket tartalmazta az értékelési szempont kapcsán:

2) Referencia

Az értékelés alapja, hogy az ajánlattevő rendelkezik-e az ajánlattételi felhívás megküldésének napjától visszafelé számított öt év alatt befejezett, de legfeljebb nyolc éven belül megkezdett, sikeres átadás-átvétellel lezárt referenciával, amelynek során épület került megépítésre vagy felújításra és a referenciamunka tartalmazza legalább a következő munkarészeket:

bontási munkákat, amelyek felülete elérte legalább a 400 m²-t, és

tetőfedési munkákat, amelyek felülete elérte legalább a 200 m²-t, és

szigetelési munkákat, amelyek felülete elérte legalább a 600 m²-t.

A jelen értékelési szempont keretében tett megajánlások abszolút módszerrel, pontozással kerülnek értékelésre az alábbiak szerint:

Ajánlattevő nem rendelkezik az előírt referenciával 0 pont

Ajánlattevő legalább 1 (egy) darab előírt referenciával rendelkezik 5 pont

Ajánlattevő legalább 2 (kettő) darab előírt referenciával rendelkezik 10 pont

Ajánlattevő 3 (három) vagy annál több darab előírt referenciával rendelkezik 15 pont”

32. A hivatalbóli kezdeményező egyrészt azt kifogásolta, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 76. § (7) bekezdésre tekintettel a Kbt. 76. § (1) bekezdés a) pontját, mivel az eljárásban nem a szerződés tárgyával összefüggő értékelési szempontot írt elő.

33. A Kbt. 76. § (6) bekezdésében határozza meg, hogy az ajánlatkérőknek milyen kötelező rendelkezések figyelembevételével kell meghatározniuk az értékelésre vonatkozó szempontokat. Ezek kidolgozásakor alapkövetelmény, hogy meg kell felelniük a tételes jogszabályi rendelkezéseknek, valamint a Kbt. 76. § (6) bekezdésének c) pontjában megfogalmazott utalás alapján biztosítaniuk kell az alapelvi követelmények betartását.

34. A Kbt. 76. § (7) bekezdése kimondja, hogy értékelési szempontok akkor tekintendők a szerződés tárgyához kapcsolódónak, ha azok az adott szerződés alapján megvalósítandó építési beruházáshoz bármely módon és azok életciklusának bármely szakaszában kapcsolódnak. A referencia előírása egy múltbéli tevékenység bemutatásának az előírása. A referencia az ajánlattevő tapasztalatának a bemutatása, az, hogy már végzett ilyen tevékenységet a múltban. De e körben ki kell emelni azt, hogy a bemutatott referencia nem azt jelenti, hogy az ajánlattevő ugyanazokkal a szakemberekkel, építésvezetővel, a teljesítésben részt vevő szakemberekkel, alvállalkozókkal stb. fog e szerződés körében teljesíteni, hanem azt, hogy van ezirányú tapasztalata a múltból. Tehát az adott szerződés alapján terjesztendő építési beruházás

életciklusának egyik szakaszához sem kapcsolódik, mivel az egy múltbéli tevékenység bemutatása.

35. Az ajánlatkérő az észrevételében előadta, hogy a kifogásolt ajánlatkérői előírás, amely szerint a szerződésteljesítésre kihatóan előnyként kerül értékelésre a legfeljebb már három hasonló tárgyú kivitelezés szerződésszerű teljesítése ahhoz képest, akinek ilyen nagyságrendű korábbi kivitelezése nem, vagy legfeljebb kettő volt, jogszerűen volt alkalmazható, figyelemmel arra, hogy a tapasztalat és a gyakorlat a jelenben végzett munkák minőségét emelik.

36. A Döntőbizottság a fentiekben előadottak alapján nem osztotta az ajánlatkérő érvelését. A múltbéli tapasztalat és gyakorlat, amellyel az ajánlattevő rendelkezik a Kbt. rendszerében nem az értékelési résszemponthoz köthető, az, amennyiben a választott eljárásfajta megengedi az alkalmasság körében vizsgálendő/vizsgálható.

Osztotta a Döntőbizottság az ajánlatkérő azon álláspontját, hogy a legjobb ár-érték arányt megjelenítő értékelési szempontok esetében a Kbt. szerint értékelhető valamely minőségi szempont, amelyeket nem taxatív felsorolásban határoz meg a törvény; a hivatkozott Kbt. 76. § (7) bekezdés alapján az értékelési szempontok akkor tekintendők a szerződés tárgyához kapcsolódónak, ha azok az adott szerződés alapján megvalósítandó építési beruházáshoz bármely módon és azok életciklusának bármely szakaszában kapcsolódnak.

Viszont az ajánlatkérő által meghatározott értékelési résszemponthoz ezen követelménynek nem felelt meg.

37. Az ajánlatkérő előadta azt is, hogy az ajánlattevő korábbi referenciája (tapasztalata) jobb minőségű kivitelezést feltételez a jelenben és a jövőben is, így az ajánlatkérő álláspontja szerint a fenti értékelési szempont a Kbt. 76. § (7) bekezdése alapján a szerződés konkrét tárgyához kapcsolódik. Emellett a Kbt. 76. § (3) bekezdés a) pontja kifejezetten rögzíti, hogy értékelhető a „minőség”. A teljesítés minőségét érdemben befolyásolja az ajánlattevő tapasztalata, melyet kifejezetten a referenciamunkákon keresztül lehet vizsgálni. A fentiekre tekintettel az ajánlatkérő jogszerűen járt el az ajánlattevők bemutatott referenciáinak minőségi értékelési szempontként történő előírásával.

38. A Döntőbizottság véleménye szerint az ajánlatkérő a Kbt. alkalmassági követelmények rendszerét és az értékelési szempont rendszert, azok előírására/előírhatóságára vonatkozó előírásokat összemosza. A múltbéli tapasztalatot, amellyel az ajánlattevő rendelkezik a Kbt. rendszerében az alkalmassági követelmények körében lehet értékelni fő szabály szerint. Az ajánlatkérő által választott eljárásban viszont nincs lehetőség alkalmassági követelmények előírására. A „minőség” értékelhető értékelési résszemponthoz köthető, de a referencia (darabszám)előírás, mint értékelési résszemponthoz köthető követelménynek, hogy azok az adott szerződés alapján nyújtandó szolgáltatáshoz bármely módon és azok életciklusának bármely szakaszában kapcsolódnak.

39. Az ajánlatkérő hivatkozott arra is, hogy a Kbt. előírásai szerint a szakemberek többéltapasztalata figyelembe vehető értékelési szempontként, illetve az ajánlatban organizációs terv kidolgozottsága is értékelhető. Az ajánlatkérő ezek analógiájára állította, hogy kivitelezési szerződésnél az ajánlattevő tapasztalata ezt a kettőt ötvözi egy objektív szempontrendszer szerint. Az ajánlatkérő álláspontja szerint, amennyiben egy ajánlattevő már legalább egyszer szerződésszerűen teljesített komplex kivitelezési munkákat, tapasztalattal bír az organizáció terén, a szükséges szakágakra megfelelő ismerete van az igénybevehető, akár szervezetten kívüli szakemberekről, ezáltal a korábbi teljesítés során szerzett tapasztalat a jelen szerződés teljesítésére is kihat.

40. A Döntőbizottság rá kíván mutatni, hogy a szakemberek többlettapasztalatát, annak vizsgálatát, mint értékelési résszempontra előírását a Kbt. konkrétan megengedi. Az, hogy az organizációs terv kidolgozottsága jogszerűen előírható-e értékelési résszemponként, mindig az adott beszerzés konkrét jellemzői alapján vizsgálható. Analógiát levonni más értékelési szempontok alapján általánosságban nem lehet, mert a Kbt. azt a követelményt támasztja az adott közbeszerzési eljárás értékelési szempontjaival szemben, hogy a konkrét eljáráshoz kell, hogy kapcsolódjanak.

41. A Döntőbizottság véleménye szerint a korábbi teljesítés során szerzett tapasztalat a jelen szerződés teljesítésére is kihathat, de nem felétlenül. Ha egy ajánlattevő már legalább egyszer szerződészerűen teljesített komplex kivitelezési munkákat, tapasztalattal bír az organizáció terén, a szükséges szakágakra megfelelő ismerete van az igénybevehető, akár szervezetten kívüli szakemberekről, az azt jelenti, hogy a múltban már teljesített ilyen szerződést, de a konkrét munka minőségére nem ez van kihatással, hanem az, hogy a tárgyi szerződést milyen szakemberekkel, milyen szállítókkal, milyen alvállalkozókkal fogja teljesíteni.

42. A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy az ajánlatkérő által előírt értékelési szempont egy múltbéli tevékenységet értékel, de azzal szemben nem érvényesül az a követelmény, hogy az adott szerződés alapján nyújtandó szolgáltatáshoz bármely módon és azok életciklusának bármely szakaszában kapcsolódik, ezért az nem kapcsolódik a beszerzés tárgyához.

43. Az előzőekben kifejtettek alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő által előírt értékelési résszempontra (a felhívás II.2.5) pontjában a „Referencia (darabszám) a Kbt. 76. § (7) bekezdésére tekintettel a Kbt. 76. § (6) bekezdés a) pontjában foglaltakba ütközik.

44. A hivatalbóli kezdeményező azt is kifogásolta, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 76. § (6) bekezdés d) pontját, olyan szempontot határozott meg értékelési szempontként, amely az alkalmasság igazolása körébe tartozik.

45. A konkrét esetben az ajánlatkérő a Kbt. 115. §-a szerinti nyílt eljárást folytatott le, ezért a közbeszerzési eljárásában a Kbt. ezen választott eljárásfajta irányadó szabályait kellett betartania.

46. A Kbt. irányadó 112-115. §-ához fűzött jogalkotói indokolás szerint:

„A nemzeti eljárásrend szabályai megalkotásának fő szempontja tehát az volt, hogy az uniós jog által megengedhető körben a lehető legegyszerűbbek legyenek az eljárások. Az ajánlatkérő egyes garanciális rendelkezések érvényesülése mellett „szabad kezet kap” a lefolytatandó eljárás szabályainak meghatározásakor, de választása szerint az uniós eljárásrendben alkalmazandó formális eljárások szabályait is alkalmazhatja (ez esetben viszont csak a nemzeti eljárásrendre vonatkozó előírások között részletezett módon térhet el ezektől a szabályoktól).

A törvény az egyszerűsítés érdekében átalakítja a nyilvános felhívással megindított eljárások meghirdetésének szabályait. Eszerint a közbeszerzési eljárás meghirdetése főszabály szerint nem hirdetmény közzététele útján történik, hanem a Közbeszerzési Hatóság honlapján az eljárás megindításának napját legalább öt munkanappal megelőzően, de legfeljebb tizenkét hónapon belül közzétett összefoglaló tájékoztatás útján. Az összefoglaló tájékoztatás minimális tartalmára vonatkozóan a törvény garanciális szabályként rögzíti, hogy a tájékoztatásban legalább mely adatoknak kell szerepelniük, valamint előírja, hogy a közbeszerzés tárgyára vonatkozó adatokat az összefoglaló tájékoztatásban úgy kell megadni, hogy annak alapján a

gazdasági szereplők meg tudják ítélni, hogy az eljárás iránti érdeklődésüket kívánják-e az ajánlatkérőnél jelezni.

A nemzeti eljárás a tájékoztatás alapján megküldött ajánlattételi felhívás megküldésével indul. A törvény alapján az érdeklődésüket határidőben jelző gazdasági szereplőket az ajánlatkérő köteles ajánlattételre felhívni, de ezen kívül további, általa választott gazdasági szereplőket (lehetőség szerint KKV-kat) is felhívhat ajánlattételre azzal, hogy összesen legalább három gazdasági szereplőt minden esetben fel kell hívni ajánlattételre. Ezt követően a közbeszerzési dokumentumok rendelkezésre bocsátása az általános, a közösségi eljárásrendben megszokott szabályok szerint történik. A közös ajánlattételre, a felhívás és a közbeszerzési dokumentumok módosítására a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásban alkalmazott szabályokhoz hasonló előírások vonatkoznak.”

47. A Kbt. 115. § (2) bekezdésének kógens szabálya meghatározza, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 115. §-a szerinti eljárásban nem írhat elő alkalmassági követelményt. A Kbt. e rendelkezése alapján az ajánlatkérő a Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontja alapján alkalmazandó a Kbt. 65. §-a szerinti, a Kbt. 65. § (4) bekezdésében meghatározott külön jogszabály, a közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról szóló 321/2015. (X. 30.) Korm. rendeletnek, az alkalmassági követelményekre, az alkalmasság igazolására vonatkozó jogszabályi rendelkezések hatálya alá tartozó előírást a Kbt. 115. §-a alapján folytatott közbeszerzési eljárásában nem alkalmazhat.

48. A hivatalbóli kezdeményező által a konkrét esetben kifogásolt részszerzőpontot az ajánlatkérő a referenciák számában határozta meg, amely a fenti jogszabályi rendelkezések alapján a műszaki és szakmai alkalmasság igazolása körébe tartozik.

49. A fentiekre tekintettel az ajánlatkérő a felhívás II.2.5) pontjában a „Referencia (darabszám)” értékelési részszerzőpontot jogsértően határozta meg, mellyel megsértette a Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontjára tekintettel a Kbt. 76. § (6) bekezdés d) pontját.

50. A hivatalbóli kezdeményező az eredménytájékoztató hirdetmény II.2.5) pont 1. számú értékelési szempontjának a vizsgálatát is külön kérte. A Döntőbizottság e körben rá kíván mutatni, hogy az eredménytájékoztató megismétli az ajánlati felhívás II.2.5) pontjában előírt és meghatározott értékelési szempontokat, amelyek tartalmi vizsgálatát a Döntőbizottság a fentiekben már elvégezte és megállapította jogsértést.

51. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva a fenti indokok alapján a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján megállapította a jogsértés megtörténtét, és a (3) bekezdés d) pontja szerint bírságot szabott ki az ajánlatkérővel szemben.

52. A Kbt. 165. § (4) bekezdése értelmében a (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege - a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslással érintett rész értékének legfeljebb 10%-a.

(11) A Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

a) a jogsértés súlyát,

b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,

c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,

d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,

e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,

f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat

figyelembe veszi. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

53. A Döntőbizottság a bírság kiszabását indokoltnak tartotta tekintettel arra, hogy az ajánlatkérő az egyik értékelési résszempontot jogsértően határozta meg.

A bírság mértékének megállapítása során a Döntőbizottság az eset valamennyi releváns körülményét mérlegelte.

A Döntőbizottság az ajánlatkérő terhére figyelembe vette a jogsértés súlyát, hogy az egyik értékelési résszempontot jogsértően, határozta meg az ajánlatkérő, továbbá azt, hogy a jogsértés nem reparálható. Mérlegelte az ajánlatkérő javára, hogy a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyása nem volt megállapítható, az ajánlatkérő észrevételében foglaltak alapján a verseny biztosításra került.

Mérlegelte az ajánlatkérő javára a közbeszerzés nemzeti értékhatárt elérő értékét, a közbeszerzés tárgyát, a jogsértőnek az eljárást segítő együttműködő magatartását és azt, hogy a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volta nem volt megállapítható.

Figyelembe vette azt a körülményt, hogy a jelen közbeszerzés támogatásból valósul meg, ezért a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat.

A fenti indokok alapján a Döntőbizottság a rendelkező részben meghatározott mértékű bírság kiszabását tartotta indokoltnak.

54. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2), (5) bekezdésén alapul.

55. A Döntőbizottság az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 125. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az eljárási költségek viseléséről.

56. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja.

57. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdése és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes.

A jogi képviselő a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2022. július 28.

Dr. Peleskey Viktória sk.
a tanács elnöke

Bankóné Nagy Helga sk.
közbeszerzési biztos

Dr. Hodnik Ákos sk.
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Tóth Zoltánné
titkárságvezető

Kapja:

1. Hivatalbóli kezdeményező képviselője (kizárólag elektronikus úton)
2. Ajánlatkérő képviselője (kizárólag elektronikus úton)
3. Miniszterelnökség (kizárólag elektronikus úton)
4. Közbeszerzési Hatóság Titkárság (kizárólag elektronikus úton)